

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z20-019432
Onderwerp:	vaststelling IHP Onderwijsaccommodaties
Datum:	18 mei 2021
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	A.C.A.G. Smits
Gevraagd besluit:	1. Bijgevoegd IHP Onderwijsaccommodaties en de daarin opgenomen beleidskaders en financiële kaders vast te stellen; 2. De gevraagde financiële ruimte ter grootte van € 7,05 mln. te oormerken in de meerjarenbegroting; 3. In te stemmen met het gevraagde voorbereidingskrediet ter grootte van € 150.000; 4. In te stemmen met de voorgestelde begrotingswijziging 2021/9.
Bijlage(n):	Bijlage 1: IHP Onderwijsaccommodaties Bijlage 2: Concept raadsbesluit vaststelling IHP Onderwijsaccommodaties

Inleiding, aanleiding en doelstelling

De gemeente Roerdalen is, net als alle gemeenten in Nederland, in de toekomst verplicht om een Integraal HuisvestingsPlan op te stellen voor het onderwijs (kortweg IHP). Het IHP is in de basis bedoeld voor de onderwijshuisvesting waarvoor gemeenten een wettelijke zorgplicht hebben, namelijk het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs (V)SO). Het IHP Roerdalen heeft, door het ontbreken van voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs, enkel betrekking op primair onderwijs. Het IHP bepaalt op basis van visie, gerichte analyses, scenario-ontwikkeling en financiële vertaling de kaders waarbinnen de gemeente Roerdalen, samen met de schoolbesturen, investeert in de onderwijshuisvesting.

Er is voor gekozen om aan het IHP een bindend karakter te geven. Dit houdt in dat we als gemeente nog intensiever met onze schoolbesturen in overleg gaan over de beoogde onderwijshuisvesting en daarover bindende meerjarige afspraken te maken. Met onze raadsinformatiebrief van 4 mei jongstleden hebben we u tussentijds op de hoogte gesteld van dit thema en meegedeeld dat we het IHP ter besluitvorming in de huidige vergadering aan u voorleggen.

Tot een aantal jaren geleden maakten we in Roerdalen gebruik van een Strategisch HuisvestingsPlan (2010-2015). Dit is nadien niet meer geactualiseerd. In plaats daarvan hebben we met het voorstel aan uw raad over vernieuwbouw van basisschool 't Kempke in St Odiliënberg de ingezette koers geactualiseerd en vervolgd. Uw raad heeft daarover in 2017 een besluit genomen en een doorkijk gemaakt voor de daaropvolgende jaren met het oog op de ontwikkeling van de andere scholen. Deze ontwikkeling willen we nu vertalen naar een IHP.

Omdat er een wettelijke verplichting komt voor het IHP en er twee scholen in Roerdalen (Vlodrop en Posterholt) aangepakt moeten worden gelet op ouderdom en de staat van de gebouwen, vinden wij dat nu het moment is om dit IHP op te stellen en daarmee het perspectief voor de onderwijsaccommodaties in Roerdalen voor de komende jaren vast te leggen. In bijgevoegd IHP hebben wij dit perspectief beschreven.

Bevoegdheid

De wettelijke bevoegdheid voor besluitvorming over het IHP en de daarin opgenomen financiële kaders ligt primair bij uw gemeenteraad.

Reden besluit

Met de vaststelling van het IHP en daarin opgenomen kaders, investeren we in duurzame en toekomstbestendige onderwijshuisaccommodaties en draagt de gemeente samen met de schoolbesturen bij aan een leefomgeving die sociaal, leefbaar, gezond en klimaatbestendig is. Het IHP vormt het beleidskader voor het onderwijshuisvestingsbeleid in Roerdalen voor een totale periode van 2021-2041 met inhoudelijk een doorkijk over de komende twintig jaren.

Gevraagd besluit

Uw raad wordt gevraagd om:

1. Bijgevoegd IHP Onderwijsaccommodaties en de daarin opgenomen beleidskaders en financiële kaders vast te stellen;
2. De gevraagde financiële ruimte ter grootte van € 7,05 mln. te oormerken in de meerjarenbegroting;
3. In te stemmen met het gevraagde voorbereidingskrediet ter grootte van € 150.000;
4. In te stemmen met de voorgestelde begrotingswijziging 2021/9.

Risico's

Aan dit voorstel zijn financiële consequenties verbonden. In de begroting 2021 is voorgesorteerd op de komst van het IHP door in programma 1 en 8 op te nemen dat we aandacht hebben voor de onderwijshuisvesting in Vlodrop en Posterholt en dat we gestart zijn met het opstellen van het IHP (in de begroting ook wel integraal of strategisch huisvestingsplan genoemd). Het IHP is in de afgelopen periode met hulp van gespecialiseerd adviesbureau HEVO opgesteld en ligt nu aan u voor. Omdat met het voorbereiden en opstellen van het IHP duidelijkheid is gecreëerd over de financiële gevolgen voor de gemeentebegroting, vragen we met dit voorstel ook om het in het IHP gevraagde financiële ruimte te oormerken. Dat is niet eerder gebeurd omdat er, behalve met de doorkijk die u in 2017 hebt gemaakt met het besluit over het kindcentrum in St Odiliënberg, tot nu toe onvoldoende duidelijkheid was over de omvang van de investeringen.

Toelichting

Tot nu toe handelden we op grond van de regels in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Roerdalen (Hierna: de Verordening). De uitvoering was echter ad hoc, naar aanleiding van een aanvraag van een schoolbestuur. De Verordening voorziet niet in een meerjarenplanning en aanvragen voor voorzieningen van verschillende scholen werden afzonderlijk beoordeeld. Binnen de Verordening is het ook lastig om een koppeling te maken met andere niet-onderwijsvoorzieningen, terwijl dit vanuit maatschappelijk vastgoedbeleid wel wenselijk is. Met het voorliggende IHP creëren we een structureel perspectief en verbindt uw raad zich voor de komende vier jaren aan de opgestelde beleidsmatige uitgangspunten en de hieraan gekoppelde financiële gevolgen.

Kiezen voor kwaliteit en duurzaamheid

Voor de uitvoering van de ontwikkelscenario's in dit IHP zijn verschillende kwaliteitsniveaus mogelijk, namelijk:

- Het wettelijk minimale kwaliteitsniveau, waarvoor de gemeente zorgplichtig is;
- De Basiskwaliteit, waarbij aspecten ten behoeve van de toekomstbestendigheid en duurzaamheid van het schoolgebouw zijn meegenomen.
- Extra kwaliteit, waarbij een aanvulling van voorgaande aspecten met betrekking tot exploitatiegericht bouwen en het verhogen van het kwaliteitsniveau is opgenomen.

Wij hebben samen met de schoolbesturen de ambitie uitgesproken om ten minste naar de basiskwaliteit te streven. En als het schoolbestuur een hogere bijdrage kan leveren, streven we samen de extra kwaliteit na. Een nieuwbouw school moet voldoen aan de actuele wetgeving (waaronder het Bouwbesluit) en plaatselijke verordeningen. Onderdeel van het huidige wettelijk kader is het realiseren van een school die voldoet aan bijna energieneutraal (BENG) en aardgasvrij bouwen. Het Bouwbesluit en de verordening gaan echter uit van een 'sober en doelmatig' schoolgebouw dat een lage toekomstbestendigheid en een laag kwaliteitsniveau kent. Daarbij is BENG onvoldoende om de klimaatdoelstellingen van 95% CO₂-reductie in 2050 te halen (zie Bijlage 3 van het IHP).

Om deze redenen streven we voor de scholen in Roerdalen die vanaf nu gebouwd worden na om deze ENG (energieneutraal) en aardgasvrij te realiseren. Ook hebben we samen met de schoolbesturen met het oog op gezondheid en binnenklimaat de ambitie uitgesproken om de kwaliteit van de schoolgebouwen op onderdelen te verhogen (Frisse Scholen). Dit heeft geresulteerd in gezamenlijke definitie en uitwerking van de basiskwaliteit (volledige uitwerking in bijlage V van het IHP).

Binnen het IHP hebben we met de schoolbesturen de intentie uitgesproken om de basiskwaliteit op onderdelen te verhogen. We zien beiden de meerwaarde van het verhogen van de kwaliteit ten gunste van de exploitatie en toekomstbestendigheid. Belangrijke afhankelijkheid voor het behalen van deze ambitie is de omvang van de bijdrage van de schoolbesturen. Omdat dit

maatwerk vraagt dat per project kan verschillen, hebben we er voor gekozen om deze ambitie te zijner tijd verder uit te werken (haalbaarheidsonderzoek).

Met deze ambitie wordt het kwaliteitsniveau op onderdelen verhoogd ten opzichte van de basiskwaliteit. Deze onderdelen zijn:

- Toeslag voor ambitieniveau in onderwijsconcept (leerpleinen e.d.).
- Kosten voor exploitatiegericht bouwen (onderhoudsarme afwerkingen e.d.).
- Kosten voor verhogen van de kwaliteit (zichtlijnen, flexibele wanden e.d.).

In bijlage V van het IHP is het kostenkengetal voor extra kwaliteit bepaald middels de kostenconfigurator 2021. In tabel 7.3 van het IHP is dit kostenkengetal weergegeven.

Met de komst van het IHP streven schoolbesturen en gemeente naar een maximale samenwerking tussen de beide schoolbesturen in de gemeente Roerdalen ten gunste van het onderwijs, de leerlingen en de medewerkers. Het zorgen voor kwalitatief en kwantitatief voldoende onderwijshuisvesting staat daarbij centraal. De samenwerking kan zowel inhoudelijk (kennis) als gebouwelijk (faciliteiten) worden vormgegeven, waarbij gebouwelijke samenwerking volgt op de inhoudelijke samenwerking. Daarnaast wordt ingezet op het behouden, versterken en waar nodig uitbreiden van samenwerking tussen het onderwijs en kinderopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang en maatschappelijke partners (bibliotheek, jeugdzorg en verenigingen)

Middelen

In het IHP is in paragraaf 7 een financiële vertaling en prioritering van de scenario's opgenomen. Deze vertaling is gebaseerd op de beleidsmatige en andere uitgangspunten in het IHP. Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor het realiseren van een school conform Bouwbesluit 2015. Zoals in dit voorstel uitgelegd en beschreven in het IHP gaan we minimaal voor de basiskwaliteit. Dat betekent een minimale gemeentelijke investeringsbijdrage van € 2,12 mln. voor nieuwbouw van de Martinusschool Vlodrop, respectievelijk € 3,71 mln. voor nieuwbouw van De Draaiende Wieken Posterholt.

Nota bene:

- Zie paragraaf 7.4 en tabel 7.6 van de het IHP.
- Genoemde bedragen zijn de maximale gemeentelijke bijdrage in de investering.
- Genoemde bedragen zijn gericht op de financiële vertaling in de komende vijf jaar.

Naast bovengenoemde bedragen zijn er aanvullende kosten voor onder meer sloop en infrastructurele kosten. In de hierna opgenomen tabel zijn de totale kosten weergegeven, opgebouwd uit directe onderwijshuisvestingskosten en aanvullende kosten (paragraaf 7.6 IHP).

0-5 Nieuwbouw			Indicatieve kosten					
Opgave	Bvo (m²)	Bijdrage Gemeente*	Sloopkosten	Tijdelijke huisvesting	Kinderopvang (voorfinanciering)	Infrastructurele kosten	Indexering 2023	Totaal
St. Martinusschool	778	€ 2.118.552	€ 116.000	€ 0	€ 284.600	€ 131.000	€ 6.000	€ 2.656.152
De Draaiende Wieken	1.452	€ 3.706.703	€ 223.000	€ 0	€ 227.300	€ 227.000	€ 12.000	€ 4.396.003
Totale kosten	2.231	€ 5.825.255	€ 339.000	€ 0	€ 511.900	€ 358.000	€ 18.000	€ 7.052.155

Hieronder is de vertaling van de bedragen in de meerjarige begroting weergegeven. In de haalbaarheidsstudies voor in eerste instantie de scholen in Vlodrop en Posterholt en daarop aansluitend de projectvoorstellen aan uw raad worden de exacte bedragen opgenomen.

Jaar	Investeringsen *)		Kapitaallasten		
	Martinus	Draaiende Wieken	Martinus	Draaiende Wieken	Totaal **)
2021	150.000		-	-	-
2022	2.390.152		30.000	-	30.000
2023		150.000	83.000	-	83.000
2024		4.023.003	83.000	30.000	113.000
2025			83.000	125.000	208.000
Totaal	2.540.152	4.173.003			

*) Inclusief voorfinanciering investeringen Kinderdagverblijf.

**) Inclusief verrekening kapitaallasten Kinderdagverblijf via verhuurinkomsten.

In de begroting 2021 en volgende jaren zijn geen budgetten opgenomen in relatie tot het IHP. Dit betekent dat de hierboven genoemde investeringen leiden tot een toename van het begrotingstekort in de komende jaren. Wel is het zo dat via de algemene uitkering uit het gemeentefonds (Rijksmiddelen) en bedragen zijn gekoppeld aan onderwijshuisvesting. Deze zijn niet geoormerkt maar kunnen wel worden berekend. HEVO heeft dit voor de gemeente Roerdalen onderzocht. Het gaat om € 930.000 - € 995.000 jaarlijks in de periode 2020-2023. Deze bedragen corresponderen met de door de VNG gehanteerde normbedragen conform het wettelijk kader in bijgevoegd IHP. We hebben in Roerdalen ongeveer 60% besteed aan Onderwijs; het overige deel is aangewend ter dekking van andere gemeentelijke taken.

Voor wat betreft de haalbaarheidsonderzoeken en voorbereidende werkzaamheden voor de projecten Martinusschool Vlodrop en De Draaiende Wieken Posterhol (o.a. plantontwerp, verduurzamingsadvies) hebben we een kostenpost geraamd van maximaal € 150.000. Om dit bedrag direct en waar nodig te kunnen inzetten, vragen wij uw raad om een voorbereidingskrediet ter grootte van € 150.000 beschikbaar te stellen.

Planning en uitvoering

Na deze raadsvergadering (8 juli 2021) wordt uw besluit tot vaststelling kenbaar gemaakt. Daarop aansluitend sluiten we een convenant met beide schoolbesturen over de uitvoering van het IHP. Vervolgens gaan we aan de slag met de voorbereiding van de eerstkomende projecten, de Martinusschool in Vlodrop en De Draaiende Wieken in Posterholt. De Draaiende Wieken is een zelfstandig project; de nieuwbouw van de Martinusschool in Vlodrop hangt samen met de ontwikkeling van de multifunctionele accommodatie (dorpshuis, school, sport en activiteiten).

We voeren hiertoe de in het IHP beschreven haalbaarheidsonderzoeken uit om te komen tot een overeenkomst over ieders aandeel in de investering van het project. Voor beide projecten leggen we daarna aan uw raad concrete kredietvoorstellen voor. Dan volgt uitvoering van de projecten.

Evaluatie

Het IHP is tot stand gekomen door nauwe samenwerking en overleg tussen gemeente en schoolbesturen. Vanuit de beleidsthema's onderwijs en jeugd wordt structureel samengewerkt en geëvalueerd. Met het IHP wordt deze samenwerking en evaluatie geborgd.

Communicatie en participatie

Na deze raadsvergadering (8 juli 2021) wordt uw besluit kenbaar gemaakt via de gebruikelijke media. Voor de uitvoering van de projecten in Posterholt en Vlodrop worden ook inwoners en belanghebbenden actief uitgenodigd om mee te denken en een bijdrage te leveren aan het project, daar waar het gaat om onder meer verkeersveiligheid, beperking van overlast en inrichting van parkeervoorzieningen.

Sint Odiliënberg, 18 mei 2021

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,

De burgemeester,

J.J.W.M. L'Ortije

mr. M.D. de Boer-Beerta